

ระบบบัญชีของอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์

นางสาวนันทวัน กันทนามัลลกุล

007070

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

I 15802048

THE ACCOUNTING SYSTEM OF THE
AUTOMOBILE ASSEMBLY INDUSTRY

MISS NANTAWAN KANTANAMANLAKULA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

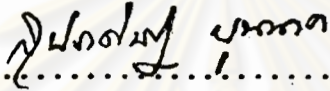
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ระบบบัญชีของอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์

โดย นางสาว นันทวัน ก็นตนามัลลกุล .

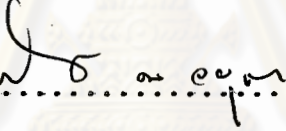
ภาควิชา การบัญชี

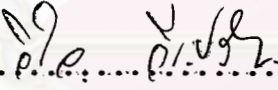
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ลลิตา มหพันธ์

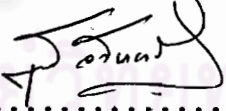
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองคณบดีตราจารย์ ดร.สุประติษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(คณบดีตราจารย์ เทียนแฉะ สนิทวงศ์ ณ.อยุธยา)

..... กรรมการ
(รองคณบดีตราจารย์ วิไล วีระปรีย)

..... กรรมการ
(คณบดีตราจารย์ อักษรอารี)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ลลิตา มหพันธ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ระบบบัญชีของอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์
 ชื่อผลิต นางสาว นันทวัน กันตนามัลลกุล
 อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ลลิตา มหพันธ์
 ภาควิชา การบัญชี
 ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ในประเทศไทยประสบกับปัญหาด้านต้นทุนการผลิตที่สูง ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุประการแรก คือ ชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตจะสั่งซื้อจากต่างประเทศเป็นส่วนมาก และภาคีอกรขาเข้าก็เสียในอัตราสูง อีกประการหนึ่งระบบการจัดเก็บ การจำแนก และการรายงานข้อมูลทางการบัญชีในกิจการยังมีประสิทธิภาพไม่ดีพอ จึงเป็นเหตุให้มีการศึกษาค้นคว้าถึงการวางระบบบัญชีที่มีการควบคุมภายในที่ดี เพื่อผู้บริหารจะได้ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงานและประเมินผลการตัดสินใจในการบริหารงานว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด นอกจากนี้ยังช่วยผู้บริหารในการวางแผนในอนาคตอีกด้วย

* ในวิทยานิพนธ์นี้จะศึกษาทั้งระบบบัญชีการเงินและระบบบัญชีต้นทุน

* ระบบบัญชีการเงิน ศึกษาถึงวิธีการจัดทำผังบัญชี รูปแบบและจำนวนเอกสารบัญชี สมุดบัญชี และการรายงานทางการเงิน พร้อมทั้งกำหนดวิธีปฏิบัติงานทางบัญชีที่สำคัญ อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้รับผิดชอบงานด้านบัญชีในอุตสาหกรรมนี้ ได้นำไปเป็นแนวในการพัฒนาระบบบัญชีที่มีอยู่เพื่อผู้บริหารจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ในการตัดสินใจ

ระบบบัญชีต้นทุน ศึกษาถึงวิธีการรวบรวมต้นทุนเป็นรายแผนก โดยมีบัตรงานระหว่างทำและบัตรต้นทุนเป็นเครื่องมือสำคัญ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์แก่นักบัญชีต้นทุนใช้เป็นแนวในการคำนวณต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมรถยนต์ เพื่อผู้บริหารจะสามารถควบคุมต้นทุนการผลิตและใช้เป็นสถิติเปรียบเทียบกับต้นทุนการผลิตในแต่ละงวดและในการผลิตรถแต่ละรุ่น

อุตสาหกรรมอื่น ที่สังเกตขณะการดำเนินงานคล้ายคลึงกันก็สามารถนำระบบบัญชีนี้ไปดัดแปลงใช้ได้ เช่น กิจการรับจ้างประกอบรถยนต์ กิจการจำหน่ายรถยนต์โดยว่าจ้างโรงงานอื่นประกอบให้ เป็นต้น

Thesis Title The Accounting System of the Automobile
 Assembly Industry

Name Miss Nantawan Kantanamanlakula

Thesis Advisor Mrs. Lalida Mahaphant

Department Accountancy

Academic year 1980

ABSTRACT

Presently, the automobile assembly industry in Thailand faces the high production cost problem which is caused by the high price of complete knock-down (C.K.D) parts that must be purchased from foreign countries and the high rate of tariff, as well as inefficiency of collecting, classifying and reporting system of the accounting data. So one is forced to carry out research on the effective accounting system with good internal control for the executives of the industry to use it as a tool to control the firm and assess the efficiency of the management. Besides it can help the executives to set the future plan too.

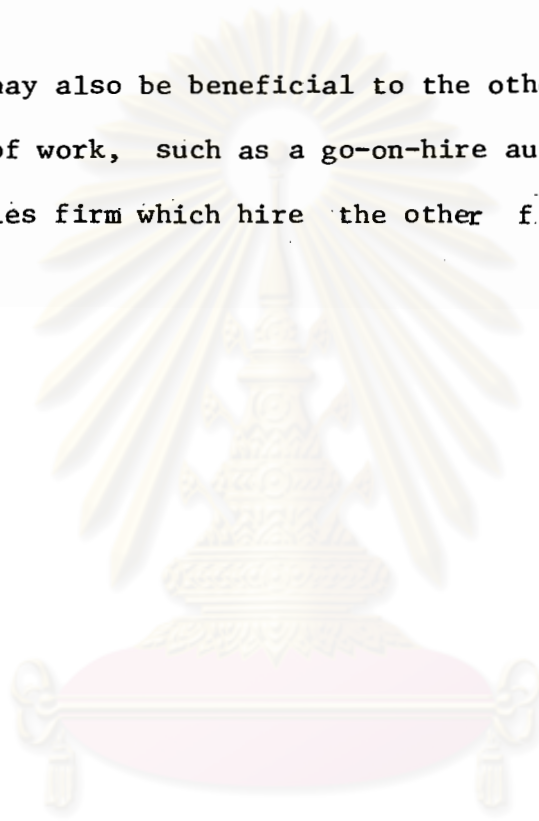
This thesis will study the financial accounting system and the cost accounting system.

The financial accounting system is a study on the methods of coding, classifying of accounts, form, books, reports and the work-flow of the significant accounting procedures. This may be useful for the accountants of the industry to improve their accounting system and also for the executives to use these effective datas to make their decisions.

The cost accounting system is a study on the method of collecting cost through departments in the factory by using work in process card and

costing sheet as the tools to calculate cost. This may be used as a guide line to assist cost accountants of the automobile industry, and to enable executives to control the exact production cost as well as to use it as statistics to make comparison of the cost through each assembly stage of the model.

This thesis may also be beneficial to the other industries which have similar nature of work, such as a go-on-hire automobile assembly firm and an automobile sales firm which hire the other factory to produce cars.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อ อาจารย์ ลลิตา มหพันธ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าช่วยวางแนวทาง ให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจและแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ.อยุธยา ที่กรุณาแนะนำหัวข้อวิทยานิพนธ์ และเป็นประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์วิไล วีระปรีย และคุณสุธา อักษรอารี เป็นกรรมการ ในการตรวจสอบแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความเรียบร้อยและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

✓บทคัดย่อภาษาไทย (ศัพท์)	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภาพประกอบ	ช
บทที่		
1. บทนำ	1
1.1 ที่มาของปัญหา	1
✓1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	7
1.4 วิธีการศึกษา	8
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้	8
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศไทย	9
✓2.1 กำเนิดอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ในประเทศไทย	9
2.2 โรงงานประกอบรถยนต์ในประเทศไทย	10
✓2.3 กำลังการผลิตและปริมาณการผลิต	17
2.4 การนำเข้า	22
2.5 ตลาดรถยนต์ในประเทศไทย	28
2.6 ราคารถยนต์	28
✓2.7 โครงสร้างการจัดหน่วยงานบริหาร	33
3. ระบบบัญชีของอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์	42
/ 3.1 องค์ประกอบของระบบบัญชีที่ดี	42
/ 3.2 การตัดองค์การของฝ่ายบัญชี-การเงิน	43

	หน้า
3.3 ระบบบัญชี	49
3.3.1 ฝ่ายบัญชี	53
3.3.2 เอกสารบัญชี	69
3.3.3 สมุดบัญชี	96
3.3.4 รายงานทางการเงิน	120
4. ระบบการปฏิบัติงานทางบัญชีที่สำคัญ	154
4.1 การจำหน่ายรถยนต์	154
4.2 การรับชำระหนี้	160
4.3 การสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ	167
4.4 การจ่ายเงินชำระหนี้	171
5. ระบบบัญชีต้นทุนของอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์	175
5.1 กรรมวิธีการผลิต	176
5.2 การตัดองค์การในโรงงาน	182
5.3 การคำนวณต้นทุนการผลิต	187
- วัสดุดิบ	187
- ค่าแรงงาน	190
- ค่าใช้จ่ายในการผลิต	196
5.4 ระบบต้นทุนมาตรฐาน	235
6. สรุปและข้อเสนอนะ	248
บรรณานุกรม	254
ภาคผนวก	255
ประวัติ	266

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1.1 การเทียบอัตราส่วนของการนำรถยนต์เข้ากับมูลค่าสินค้าเข้าทั้งหมด	2
1.2 การสกัดเก็บอัตราภาษีอากรเกี่ยวกับรถยนต์	4
1.3 เปรียบเทียบกำลังการผลิตกับปริมาณการผลิตรถยนต์ ปี 2520-2521	5
✓ 1.4 ปริมาณการความต้องการรถยนต์ที่ประกอบในประเทศไทย ปี 2522-2526	6
2.1 โรงงานประกอบรถยนต์ในประเทศไทย	11-12
2.2 บริษัทประกอบรถยนต์ที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	14
2.3 การลงทุนของบริษัทประกอบรถยนต์ในประเทศไทย	16
2.4 รายชื่อบริษัทและประเภทของรถยนต์ที่ผลิตในประเทศไทย.....	19-20
2.5 ปริมาณรถยนต์ที่ประกอบในประเทศและอัตราการผลิตเปลี่ยนแปลง	21
2.6 สัดส่วนรถยนต์นั่งและรถที่ใช้ในการพาณิชย์ของประเทศไทย	23
✓ 2.7 จำนวนความต้องการ การประกอบและการนำเข้ารถยนต์ในประเทศไทย	24
✓ 2.8 อัตราส่วนความต้องการรถที่ประกอบภายในประเทศกับที่นำเข้า	25
2.9 ประเภท ปริมาณและมูลค่าของส่วนประกอบและผลิตภัณฑ์อะไหล่รถยนต์นำเข้า	26-27
✓ 2.10 บริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายรถยนต์ในประเทศไทย	29
2.11 สัดส่วนในตลาดของรถยนต์ในประเทศไทยแยกตามประเทศผู้ผลิต	30
2.12 สัดส่วนตลาดรถยนต์ในประเทศ แยกตามเครื่องหมายการค้า	31-32
2.13 อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาเฉลี่ยของรถยนต์	34

รายการแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่	หน้า
2.1 ผังสำนักงานในอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์	36
3.1 ผังสำนักงานฝ่ายบัญชี-การเงิน	45
3.2 ผังแสดงส่วนประกอบของระบบบัญชี	46
3.3 ผังแสดงขั้นตอนระบบใบสำคัญ	51
3.4 รูปแบบใบเสร็จรับเงิน	71
3.5 รูปแบบบันทึกกลางบัญชีเงินลดรับ	72
3.6 รูปแบบใบสำคัญจ่าย	74
3.7 รูปแบบใบสำคัญจ่ายเงินลดย่อย	75
3.8 รูปแบบใบสำคัญจ่ายเงินทดรอง	76
3.9 รูปแบบใบสำคัญเบิกขาดเลยเงินลดย่อย	77
3.10 รูปแบบใบขอซื้อ	79
3.11 รูปแบบใบสั่งซื้อสินค้าต่างประเทศ	80
3.12 รูปแบบใบสั่งซื้อสินค้าในประเทศ	81
3.13 รูปแบบใบสั่งซื้ออื่น ๆ	82
3.14 รูปแบบใบรับของต่างประเทศ	83
3.15 รูปแบบใบรับของในประเทศ	85
3.16 รูปแบบใบเบิกวัสดุดิบ	86
3.17 รูปแบบใบเบิกวัสดุสิ้นเปลือง	87
3.18 รูปแบบใบส่งสินค้า (ดี/โอ)	88
3.19 รูปแบบใบส่งปล่อยสินค้า	90
3.20 รูปแบบใบโอนบัญชี	91
3.21 รูปแบบของเงินเดือน	92

แผนภาพที่	หน้า
3.22 รูปแบบรายละเอียดจ่ายเงินเดือน	93,
3.23 รูปแบบบันทึกกลางบัญชีฝากธนาคาร	94,
3.24 รูปแบบใบรับเช็ค	95,
3.25 รูปแบบใบรับเงินชั่วคราว	97,
3.26 รูปแบบสมุดเงินฝาก	98
3.27 รูปแบบสมุดเงินฝากจ่าย	100,
3.28 รูปแบบสมุดรายวันขาย	101
3.29 รูปแบบสมุดทะเบียนใบสำคัญจ่าย	102
3.30 รูปแบบสมุดเงินฝากย่อย	103
× 3.31 รูปแบบสมุดรายวันที่ทั่วไป	104
× 3.32 รูปแบบสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป	106
× 3.33 รูปแบบบัญชีแยกประเภทย่อยค่าใช้จ่าย	108
× 3.34 รูปแบบบัญชีแยกประเภทลูกหนี้รายตัว	109
× 3.35 รูปแบบบัญชีแยกประเภทเจ้าหนี้รายตัว	110
3.36 รูปแบบบัญชีพิเศษ-คุมสินค้า	111
3.37 รูปแบบสมุดทะเบียนทรัพย์สินถาวร	113
3.38 รูปแบบการรับเงินเดือน/ค่าแรง	114
3.39 รูปแบบสมุดคุมวงเงินฝากย่อย	115
3.40 รูปแบบสมุดคุมเงินสดในมือ	116
3.41 รูปแบบสมุดคุมเงินฝากและเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	117
3.42 รูปแบบสมุดคุมการเปิดเครดิตกับธนาคาร	118
3.43 รูปแบบสมุดคุมทะเบียนรถยนต์	119
3.44 รูปแบบรายงานเงินสดประจำวัน	122
3.45 รูปแบบรายงานการขายและรถยนต์คงเหลือ	123
3.46 รูปแบบรายละเอียดรถยนต์ที่ผลิตสำเร็จประจำวัน	124

แผนภาพที่	หน้า
3.47	รูปแบบรายงานการผลิตประจำแผนก 125
✓3.48	รูปแบบรายงานสินค้าคงเหลือประจำวัน 126
3.49	รูปแบบข้อวิจารณ์ผลการดำเนินงาน สถานะทางการเงินที่สำคัญ 128
3.50	รูปแบบรายงานการสรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญ 129
×3.51	รูปแบบงบดุล 130
3.52	รูปแบบงบกำไร-ขาดทุน 131
3.53	รูปแบบงบต้นทุนสินค้าที่ผลิต 133-134
3.54	รูปแบบแสดงค่าใช้จ่ายในการขาย 135-136
3.55	รูปแบบแสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 137-138
3.56	รูปแบบงบเงินสดหมุนเวียน 139-140
3.57	รูปแบบงบเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน 141
3.58	รูปแบบเปรียบเทียบค่าใช้จ่าย 143
3.59	รูปแบบสรุปยอดลูกหนี้คงเหลือ 144
3.60	รูปแบบรายละเอียดเจ้าหนี้ในประเทศคงเหลือ 145
3.61	รูปแบบรายละเอียดเจ้าหนี้การค้าต่างประเทศ 146
3.62	รูปแบบรายละเอียดสินเชื่อการสั่งซื้อโดยผ่านธนาคาร 147
3.63	รูปแบบงบเปรียบเทียบจำนวนการขายรถยนต์ 149
✓3.64	รูปแบบรายงานรถยนต์ค้างสต็อก 150
✓3.65	รูปแบบรายงานสินค้าคงคลัง 151
3.66	รูปแบบรายงานวัสดุสิ้นเปลืองคงเหลือ 152
3.67	รูปแบบรายงานการเปิดส่งวัตถุดิบขึ้นส่วน 153
✓4.1	ผังทางเดินของงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานในการจำหน่ายรถยนต์ 156
4.2	รูปแบบใบสั่งขาย 157
4.3	รูปแบบสมุดคุมใบสั่งขาย 158
4.4	รูปแบบสมุดคุมใบสั่งสินค้า 159

แผนภาพที่	หน้า	
4.5	ผังทางเดินของงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานในการรับชำระหนี้	164
4.6	รูปแบบสมุดคุมเช็คล่วงหน้าในมือ	165
4.7	รูปแบบรายงานรับเงินตามเช็ค	166
4.8	ผังทางเดินของงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ	170
4.9	ผังทางเดินของงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานในการจ่ายเงินชำระหนี้	174
5.1	ผังขบวนการผลิตรถยนต์	178
5.2	ผังกรรมวิธีการประกอบรถยนต์	181
5.3	ผังโรงงาน	181
5.4	ผังสายงานฝ่ายโรงงาน	185
5.5	ผังสายงานฝ่ายผลิต	186
5.6	การวัดคุมวัตถุดิบขึ้นส่วนอุปกรณ์ต่างประเทศ	189
5.7	การวัดคุมวัตถุดิบขึ้นส่วนอุปกรณ์ในประเทศ	189
5.8	แผนงานการผลิตประจำวัน	192
5.9	ใบสำคัญจ่าย	193
5.10	รายละเอียดจ่ายเงินเดือนประจำเดือน	194
5.11	การจ่ายเงินเดือน/ค่าแรง	195
5.12	การตัดค่าใช้จ่ายการผลิต	199
5.13	รายงานการผลิตประจำแผนก	200
5.14	ตารางขึ้นความสำเร็จของงานประกอบรถยนต์	202
5.15	การดำเนินงานระหว่างผลิต แผนกประกอบตัวถัง	203
5.16	บัตรต้นทุน แผนกประกอบตัวถัง	204
5.17	การดำเนินงานระหว่างผลิต แผนกสี	205
5.18	บัตรต้นทุน แผนกสี	206
5.19	การดำเนินงานระหว่างผลิตแผนกประกอบเครื่องยนต์	207
5.20	บัตรต้นทุน แผนกประกอบเครื่องยนต์	208

แผนภาพที่	หน้า
5.21 การดำเนินงานระหว่างผลิต แผนกตกแต่ง	209
5.22 บัตรต้นทุน แผนกตกแต่ง	210
5.23 การดำเนินงานระหว่างผลิต แผนกตรวจสอบ	211
5.24 บัตรต้นทุน แผนกตรวจสอบ	212
5.25 รายงานการผลิตประจำวัน	216
5.26 บัตรเทียบหน่วยสำเร็จ	219
5.27 การดำเนินงานระหว่างผลิตแผนกตัวถัง การดำเนินงานค้ำระหว่างงวด	221
5.28 บัตรต้นทุน แผนกตัวถัง " "	222
5.29 การดำเนินงานระหว่างผลิต แผนกกลี " "	223
5.30 บัตรต้นทุน แผนกกลี " "	224
5.31 การดำเนินงานระหว่างผลิต แผนกเครื่องยนต์ " "	225
5.32 บัตรต้นทุน แผนกเครื่องยนต์ " "	226
5.33 การดำเนินงานระหว่างผลิต แผนกตกแต่ง " "	227
5.34 บัตรต้นทุน แผนกตกแต่ง " "	228
5.35 การดำเนินงานระหว่างผลิต แผนกตรวจสอบ " "	229
5.36 บัตรต้นทุน แผนกตรวจสอบ " "	230
5.37 บัตรสัดส่วนผลผลิต " "	232
5.38 บัตรต้นทุนแผนกตัวถัง การณึ่งงวดหนึ่งผลิตมากกว่า 1 รุ่น	234
5.39 บัตรต้นทุนมาตรฐาน	242
5.40 บัตรต้นทุนวัดถุดิบเปรียบเทียบ	243
5.41 บัตรต้นทุนแรงงานเปรียบเทียบ	245
5.42 บัตรต้นทุนค่าใช้จ่ายผลิตเปรียบเทียบ	246
5.43 บัตรต้นทุนเปรียบเทียบ	247